

Zsámbokiné Ficskovszky Ágnes: A Genfi Nómenklatúra

Absztrakt

A nemzetközi kereskedelem élénkülésével egyre inkább előtérbe kerültek azok a problémák, melyeket az egyes nemzetek eltérő kódolási rendszerei eredményeztek. A közös világ nómenklatúra létrehozására irányuló erőfeszítések, több mint egy évszázados múltra tekintenek vissza. A cél egy olyan vámnómenklatúra létrehozása volt, amellyel elkerülhetők az eltérő kódolási rendszerekből adódó nehézségek. Jelen tanulmány a nemzetközi nómenklatúrák egyik legfontosabb megalapozóját, a Genfi Nómenklatúrát kívánja bemutatni.

Abstract

With the acceleration of the international trade increasingly displayed those problems which were caused by the different coding systems of the various nations. The effort to create a common world nomenclature has over a century history. The purpose was to set up such a nomenclature which avoids the difficulties comprised by the various coding systems. The aim of this study is to present one of the most important establisher of the international nomenclatures: the Geneva Nomenclature.

1. Bevezetés

A modernkori nemzetközi kereskedelem kialakulása és fejlődése együtt járt az árucikkek kódrendszereinek fejlődésével is. Míg a korai kereskedelemben, különösen a cserekereskedelem időszakában még nem volt különösebb igény arra, hogy az áruk valamiféle rendszerbe sorolása megtörténjen, a mai világban kivitelezhetetlen lenne a forgalomban mozgó milliányi árucikk azonosíthatósága valamely fejlett kódrendszer használata nélkül. Talán nem túlzás kimondani, hogy a nemzetközi kereskedelem és áruszállítás ma már nem létezhet árukódok alkalmazása nélkül. Az országok közötti áruforgalomban a legjelentősebb áruazonosításra használatos kódrendszer a vámtarifa, mely több évszázadon át fejlődött ki a mai formájában, és amely egyúttal vélhetően a legrégebb óta létező árubesorolási rendszert is jelenti. Jelen tanulmány a nemzetközileg alkalmazott vámtarifák első fontos példáját és a kialakulásához vezető utat mutatja be összefoglalóan.

2. A nemzetközi vámtarifák fejlődéstörténetének legfontosabb lépései

A tanulmány ugyan elsősorban a Genfi Nómenklatúrát és az annak létrejöttéhez vezető utat kívánja bemutatni, azonban mindezek előtt elengedhetetlenül szükséges azokat a nemzetközi folyamatokat összefoglalni, melyekben a Genfi Nómenklatúra jelentős szerepet töltött be. Fontos még megjegyezni, hogy az alábbiakban felsorolt események nem kizárólag a vámterületen alkalmazott tarifák, hanem a nemzetközi statisztikai nómenklatúrák fejlődéstörténetének jelentős lépéseit is jelentik.

Az alábbi idővonal foglalja össze ezeket a fontosabb lépéseket:

- Az 1853-ban Brüsszelben tartott nemzetközi statisztikai kongresszuson megfogalmazzák a vámtarifa rendszerek egységesítésének szükségességét.
- Az 1889-ben Párizsban megtartott Kereskedelmi- és Iparkamarák Nemzetközi Kongresszusa határozatot fogad el egy egységes nomenklátúra alkalmazására vonatkozóan.
- Az 1906-ban Milánóban megrendezett második nemzetközi kongresszus ajánlást ad ki az áruosztályozás egységesítésére a vámtarifákban.

Az I. világháború után a Népszövetség erőfeszítéseket tett a vámok és a tarifális akadályok csökkentésére. A folyamat során a korszak a nemzetközi együttműködés korának megnyitását jelentette a vám- és tarifális statisztikák tekintetében. Fő cél a részt vevő országok statisztikáinak egységesítése, valamint a nemzetek közötti kereskedelem megkönnyítése.

- 1923-ban elfogadásra került a vámügyi természetű alakiságok egyszerűsítéséről szóló nemzetközi egyezmény.
- 1927-ben a Népszövetség Gazdasági Világkonferenciája Genfben célul fogalmazta meg az egységes nemzetközi nomenklátúra létrehozását, és megalapította a kidolgozásával megbízott szakértői albizottságot.
- 1931-ben a vámtarifa-nomenklatúrák egységesítésére szolgáló szakértői albizottság létrehozta az első egységes vámtarifa-nomenklátúra tervezetet (Genfi Nomenklátúra⁷⁷⁸).
- 1937-ben a Genfi Nomenklatúrát felülvizsgálták. Alkalmazásának tovább bővülését a második világháború kitörése állította meg.
- 1948-ban az Európai Gazdasági Együttműködési Bizottság égisze alatt az Európai Vámuniós Tanulmányi Csoport kifejlesztette a Genfi Nomenklatúrán alapuló új vámtarifa rendszert, a Brüsszeli Nomenklatúrát (BTN)⁷⁷⁹.
- 1952-ben létrejött a Váme gyüttműködési Tanács (VET) létrehozásáról szóló egyezmény, majd 1955-ben a Brüsszeli Nomenklatúrát az árubesorolási rendszer felülvizsgálata után módosították.
- 1959-től nemzetközi szinten alkalmazták a Brüsszeli Nomenklátúra egyezményt.
- 1974-ben a Brüsszeli vámtarifát átnevezik a Váme gyüttműködési Tanács Nomenklatúrájára.⁷⁸⁰
- 1983-ban létrejön a Harmonizált (Összehangolt) Áruleíró és Kódrendszer Egyezmény⁷⁸¹, mely 1988 januárjában lép hatályba.⁷⁸²

Fenti kronológiában látható, hogy az évek során a nemzetközi vámtarifák három fő verziója követte egymást, melyek közül az első, a Genfi Nomenklátúra fektette le a ma is használatos Harmonizált Áruleíró és Kódrendszer alapjait.

3. A nemzetközi vámtarifák kialakulásának előzményei

Az első „áruosztályozási rendszerek” még nagyon egyszerűek voltak, természetesen mai értelemben vett kódokat sem használtak. Az újkor újfajta

⁷⁷⁸ Geneva Nomenclature

⁷⁷⁹ Brussels Tariff Nomenclature (BTN)

⁷⁸⁰ Customs Cooperation Council (CCC)

⁷⁸¹ Más néven HR nomenklátúra, rövidítve: HR. Az összehangolt Áruleíró és Kódrendszerről Brüsszelben, 1983. évi június hó 14. napján megkötött nemzetközi egyezmény.

⁷⁸² ASAKURA, 2003; NAKAGAWA 2011 Idézi: ESCAITH, Hubert.: *Past and present issues in trade statistics. An insider's view*, Revue de l'OFCE, vol. 140, no. 4, 2015, pp. 43-45.

közgazdasági szemlélete, amely a vámokat már nem csak bevételi forrásnak tekintette, hanem gazdaságpolitikai, kereskedelempolitikai célra is felhasználta, a belső és a külső piacok meghódítására törekedett. A gyakrabban előforduló árukról jegyzéket készítettek és az árumegevezések mellett feltüntették a fizetendő vámt/illetéket is.⁷⁸³ Ezek a korai vámtarifák alapvetően alfabetikus listák voltak, és csak azokat az árukat tartalmazták, amelyekre egy adott adót vagy illetéket (vámtelet) alkalmaztak, vagy amelyek mentesültek az ilyen illetékek alól.⁷⁸⁴ Mivel azonban a differenciált vámteletek vagy a mentességek és a külön ábécé szerinti árulajstromok száma nőtt, felismerték, hogy előnyösebb lenne olyan kódrendszert megalkotni, amely nem az áruk vámjogi státuszán, hanem az áruk jellegén alapul és amelyekhez így eltérő vámokat vagy mentességeket lehet hozzárendelni.⁷⁸⁵

Így tehát a fejlődés következő lépcsőjét az jelentette, hogy az árukat bizonyos szempontok szerint tarifaosztályokba sorolták, ami jellemzően az áru eredete, feldolgozása vagy alapanyaga volt. Az ily módon osztályokba, csoportokba sorolt áruféleségeket az osztályokon, csoportokon belül ábécé sorrendben tüntették fel.⁷⁸⁶ Ezek a vámtarifák már nagyban hasonlítottak a ma alkalmazott tarifákhoz, mivel többségük már nem csak azokat az árukat tartalmazták, amelyek a vámszabályozás szempontjából lényegesek, hanem olyan kódrendszereket próbáltak felállítani, amelyekben a létező összes, kereskedelmi forgalomban előforduló árut be lehet sorolni. Később megjelentek a számozott kategóriák, melyek az alfabetikus rendszert váltották fel, habár a számozáson belüli részletezésnél még többnyire megmaradtak az ABC jellegű bontások. Ezek a mai számozott alszámok elődei voltak, amelyek a későbbi vámtarifákban jelentek meg, de funkciójukat tekintve ugyanazt a célt szolgálták, az azonos árukategórián belül többnyire feldolgozottsági fok, tulajdonság, minőség és egyéb jellemzők szerinti különbségtételi lehetőséget. Másik jellegzetesség továbbá, hogy a kiviteli és behozatali forgalomban sokszor külön árujegyzékeket használtak.

Kiragadva egy példát, ilyen volt többek között az Osztrák-Magyar Monarchia 1878-as vámtarifája is, melyből részletek az 1. sz. mellékletben láthatók. Ez a vámtarifa az 1878. évi XXI. törvénycikkkel lépett életbe. Az árukat áruosztályokba rendszerezték és ezeken belül 68 szakaszba kategorizálták be. A szakaszokon belül, szükség szerint alfabetikus bontásokat alakítottak ki. Az I-XVIII. áruosztály a behozatali vámtarifát tartalmazta, a XIX. a kiviteli vámtarifát, mely tulajdonképpen egyféle árukört tartalmazott csupán, a „*Rongyok és papirosgyártásra alkalmas egyéb hulladékok*” áruféleségét.

Az ipar és a kereskedelem fejlődésével a vámtarifák is tovább fejlődtek, egyre részletesebbé, bonyolultabbá váltak. Ennek a folyamatnak az is velejárója volt, hogy technikailag úgy alakították a nomenklatúrák szerkezetét, hogy minél többféle differenciálást tegyen lehetővé azonos árukörökön belül. Ennek következtében, az

⁷⁸³MIKLÓSI Endréné: *A Harmonizált Áruleíró és Kódrendszer a nemzetközi kereskedelem segítője*. In: Kereskedelmi Szemle 1993. p. 40. Forrás: Arcanum Digitális Tudománytár. Letöltés ideje: 2019. Június 19.

⁷⁸⁴GOTSCHLICH, Georg Dieter: *The World Wide Developments of International Customs Law*. 1988 Int'l Bus. L.J. 947 (1988) p. 954.

⁷⁸⁵GOTSCHLICH, Georg Dieter: *The World Wide Developments of International Customs Law*. 1988 Int'l Bus. L.J. 947 (1988) p. 954.

⁷⁸⁶HORVÁTHNÉ-ZSÁMBOKINÉ: *A Kombinált Nomenklatúra I. Jegyzet, munkafüzet és gyakorlókönyv*. Budapest, Rendőrtisztviselői Főiskola, 2011. p. 13.

alfabetikus alszámokat felváltották a számozott alszámok, mely a jelenleg alkalmazott vámtarifákra is jellemző (ld. 2. sz. melléklet).⁷⁸⁷

A nemzetközi kereskedelem élénkülésével egyre inkább előtérbe kerültek azok a problémák, melyeket az egyes nemzetek eltérő kódolási rendszerei eredményeztek. Az 1873-tól kezdődő gazdasági válság miatt elterjedt protekcionista intézkedések hatására a vámtarifák és a vámeljárások is egyre összetettebbé váltak.⁷⁸⁸ A különbségek leginkább az eltérő besorolási elvek, az alkalmazás szabályainak eltérő mivolta, a vámtarifa alszámok szerteágazó különbségei miatt jelentkeztek. Az eltérő rendszerekből származó bonyodalmak és gazdasági hátrányok miatt egyre erősödött az igény egy olyan nemzetközi nomenklatúra létrehozására, melynek alkalmazásával ezeket a problémákat ki lehetne küszöbölni. A közös világ nomenklatúra létrehozására irányuló erőfeszítések, amelyek célja, hogy megkönnyítsék a kereskedelmet, több mint egy évszázados múltra tekintenek vissza. Az összehasonlíthatóságra és egységességre való törekvés nem csak a vámpolitika, hanem a külkereskedelmi statisztika szempontjából is különösen lényegessé vált.

4. A Genfi Nomenklatúra tervezete

Már az 1913-ban Brüsszelben tartott nemzetközi konferencia is céljaul tűzte ki olyan egységes statisztikai nomenklatúra létesítését, amelyet a külkereskedelmi statisztikai adatok nemzetközi összehasonlíthatósága érdekében az egyes államok elfogadhatnának. Az akkor megállapított nomenklatúra, mely 186 csoportban foglalta össze az árukat, nem nagyon elégítette ki a gyakorlat érdekeit.⁷⁸⁹

Az első világháború előtt a kereskedelmi- és iparkamarák nemzetközi kongresszusai foglalkoztak a vámtarifa-nomenklatúrák egységesítésének kérdésével, de kevés sikerrel. Ekkor még hiányzott a feladat végrehajtására illetékes nemzetközi fórum, amilyen a háború után a Népszövetségben adódott. Az 1927 májusában tartott genfi világgazdasági konferencia azonban már megvetette az alapját az egységesítés érdekében megindult komoly munkálatoknak, melyek elérése érdekében az alábbiakat fogalmazták meg:

- egyhangúan elismerték a vámtarifák egyszerűsítésének kívánatosságát, különösen az indokolatlan felosztások elkerülése révén;
- javasolták egy olyan egységes vámtarifa-nomenklatúra rendszer létrehozását, amelynek használatát a kormányok egyéni intézkedései biztosítják, és amelyeket kétoldalú vagy többoldalú nemzetközi egyezmények megkötésével rendeznek;
- kihangsúlyozták a vámtarifák hosszú távú kereskedelmi szerződések megkötésével vagy más módon történő stabilizálásának sürgős szükségességét;
- összeállították azokat a szabályokat, amelyek a méltányosságot biztosítják a vámok alkalmazásában, és meghatározták azokat az elveket, amelyekre a vámalkiságoknak alapulniuk kell;

⁷⁸⁷ Példák azaltételes bontásokra az 1882. évi Osztrák-Magyar Vámtarifában, az 1931-es Genfi Nomenklatúrában és a jelenleg alkalmazott HR Nomenklatúrában a 2. sz. mellékletben láthatók.

⁷⁸⁸ PARDÁVI László: *A globális gazdaság vámjogának alapkérdései. Különös tekintettel a preferenciális szerződésekre.* UNIVERSITAS–GYŐR Nonprofit Kft. Győr, 2015. p. 52.

⁷⁸⁹ Nemzeti Újság. 1930. február 11. p. 13. Forrás: Arcanum Digitális Tudománytár. Letöltés ideje: 2019. február 18.

- és végül ajánlást fogadtak el az 1913. december 31-i Nemzetközi Kereskedelmi Statisztikai Hivatal létrehozásáról szóló egyezmény teljes körű végrehajtása mellett.⁷⁹⁰

A Népszövetség gazdasági bizottsága, amelyet a megindítandó munka elveinek kidolgozásával megbíztak, elhatározta, hogy egy öttagú bizottságot⁷⁹¹ — Franciaország, Olaszország, Németország, Belgium és Cseh-Szlovákia szakértőit — küld ki az alapelvek megállapítására. Később a bizottság két taggal bővült, Svájc és Magyarország képviselőjével.⁷⁹²

A cél egy olyan vámnómenklatúra létrehozása volt, amellyel elkerülhetők az eltérő kódolási rendszerekből adódó nehézségek, vagyis egy egységes terminológia alkalmazásával kiküszöbölhetik az eltérő értelmezésekből és besorolási elvekből adódó félreértéseket és bizonytalanságokat. Tulajdonképpen egy olyan közös „vámnyelv” kidolgozása volt a cél, amely az árukat azonos elvek szerint csoportosítja, az egyes szakkifejezések mindenhol ugyanazt a fogalmat takarják. Következésképpen ezzel azt kívánták elérni, hogy a nemzetközi kereskedelem résztvevői eligazodjanak bármely ország esetében a fizetendő vámok és egyéb vámtarifaszámhoz kapcsolt fizetési kötelezettségek tekintetében, hiszen a tervek szerint egy bizonyos kód ugyanazt az árucikket takarja, bármely, a nemzetközi vámtarifát alkalmazó országban.

Az egységesen alkalmazott vámtarifának abból a szempontból is nagy jelentőséget tulajdoníthatunk, hogy az egyes árukörök vámszintjei összehasonlíthatóbbakká válnak, így egy ilyen nómenklatúra a két- vagy többoldalú vámjellegű tárgyalások illetve nemzetközi szerződések megkötésének folyamatában is jelentős szerepet kaphat.

Másrésről egy új, modern nómenklatúra kidolgozását a technológiai fejlődés felgyorsulása is sürgette, egyre bonyolultabb, összetettebb árukat kellett a vámtarifába besorolni. Az újonnan megjelenő, modern árucikkek besorolása a régi elavult rendszerű vámtarifák használata során egyre nehezkesebbé és bizonytalanabbá vált.

A bizottságnak nem volt könnyű feladata, hiszen sokféle igénynek megfelelő vámtarifa rendszert kellett megalkotniuk. Meg kellett birkóznuk mind a sokféle árumegnevezés és szerkezeti felépítés, mind a különféle gazdasági struktúrák igényeinek összehangolásával. A munkálatok során, az albizottság először egy kerettervezetet készített el, amelyet az egyes országok képviselőinek küldtek meg, majd az általuk tett észrevételek és javaslatok figyelembevételével alakították ki a Genfi Nómenklatúra tervezetét.

5. A Genfi Nómenklatúra szerkezeti felépítésének kérdései

A vámtarifa tagoltságával kapcsolatban eltérő vélemények voltak. A logikai felépítés szempontjából fontos eldöntendő kérdés volt, hogy kizárólag elvont, szisztematikus struktúrát alakítsanak ki, vagy vegyék figyelembe a gazdasági, iparági termelés összefüggéseit is. Konkrét példával illusztrálva: a gabona és liszt egymás mellett foglaljon-e helyet a vámtarifában vagy a gabona a nyerstermékek között, a liszt pedig az iparban szerepeljen. Vagy például, hogy a különböző anyagból készült gombok együtt szerepeljenek-e vagy anyaguk szerint más és más helyen. Hasonló elvi nehézséget okozott a nyersanyagok, félgyártmányok és gyártmányok helyes

⁷⁹⁰RUNCIMAN, W. Leslie: *The World Economic Conference at Geneva*. The Economic Journal, Vol. 37, No. 147 (Sep., 1927), p. 469

⁷⁹¹ Sub-Committee of Experts for the Unification of Customs Nomenclature.

⁷⁹² Magyarországot dr. Ferenczi Izsó miniszteri tanácsos képviselte.

csoportosítása. Itt általánosságban azt az elvet fogadták el, hogy a nyersanyagok, abban az esetben, ha kizárólag egy termelési ágban használatnak fel, a belőlük készült gyártmányokkal „együvé soroztassanak”, ha pedig több iparnak képezik nyersanyagát, akkor külön szerepeljenek. A szakértők, átnézve az egyes államokban érvényben lévő vámtarifákat, egyiket sem találták megfelelő alapnak a további munkára. A vámtarifákból hiányzott a kellő rendszer, igen sok tarifa, mint történelmi fejlődés eredménye toldozott-foldozott volt.⁷⁹³ Számos forrásban fellelhető azonban az az érdekes momentum, hogy a Magyar vámtarifa felépítése, szisztémája nagymértékben befolyásolta az új nemzetközi nomenklátúra kialakítását. A Genfi Nomenklátúra kidolgozása során ugyanis jelentős mértékben felhasználták az 1882-es Osztrák-Magyar Vámtarifa besorolási rendszerét.⁷⁹⁴ Ebből, az 1882. évi XVI. törvénycikkkel életbe lépett vámtarifából a 3. sz. mellékletben láthatók részletek.

Lényeges kérdés volt, hogy a kialakítandó rendszer mennyire legyen részletes az áruk felsorolása tekintetében. Ez azért volt fontos, mivel a különféle gazdasági struktúrák, és leginkább a fejlettség mértéke igen eltérő igényeket támasztott a felépítéssel kapcsolatban. Azoknak az országoknak, melyek gazdaságilag fejlettebbek voltak szerteágazó ipari termeléssel, sokkal részletesebb nomenklátúrára volt szükségük, mint azoknak, melyek alacsonyabb szinten álltak ezen a téren. Így a nomenklátúra részletes felépítését úgy kellett kialakítani, hogy azt bármelyik ország, akár fejlett iparral rendelkezik, akár nem ugyanúgy tudja hatékonyan alkalmazni.

A vámtarifa felépítésénél végül 991 vámtarifaszámot alakítottak ki, amelyeket 21 szakaszba (más néven áruosztály vagy angol elnevezéssel: section) és azon belül 86 fejezetbe (más néven árucsoport vagy angol elnevezéssel: chapter) csoportosította az árukat. Ez a szerkezet nagyjából hasonlított már a ma alkalmazott nemzetközi vámtarifára, a Harmonizált Áruleíró és Kódrendszerre. Vámtarifaszámok tekintetében természetesen még nem volt olyan részletes és szerteágazó, illetve a tagoltság is ma már máshogy néz ki, azonban a strukturális felépítés szempontjából a 21 szakasz hasonlít a mai kialakítás 21 áruosztályára, az fejezetek pedig a mai árucsoportoknak felelnek meg.

Az új besorolási rendszer készítésénél már olyan korszerű elveket alkalmaztak, amelyek a későbbi nomenklatúráknál is elengedhetetlen alapelveknek bizonyultak.

Ilyenek például:

- Az árukat a különböző tudományágakban létrehozott főbb természetes osztályok szerint igyekeztek kategorizálni. Például külön csoportba kerültek az állati, a növényi vagy ásványi eredetű nyersanyagok, az élelmiszeripari készítmények vagy a vegyi áruk.
- A feldolgozottság mértékének megfelelően az egyszerűbbtől a bonyolultabb felé haladva építették fel a szerkezetet. Ezt azt jelentette, hogy a főként nyersanyagként használt árucikkek a vámtarifa első részében helyezkedtek el, míg az azokból készült termékek a hátrébb lévő szakaszokban találhatóak meg.
- Fontos volt azonban, hogy a feldolgozottsági fok, illetve az összetettség bonyolódásának megfelelő sorrend nem csak az egész vámtarifán belül globálisan, hanem az egyes szakaszokon belül is érvényesült.

⁷⁹³FERENCZI Izsó: *Nemzetközi vámnomenklátúra*. Közgazdasági Értesítő. A Magy. Kir. Kereskedelemügyi Minisztérium Kereskedelmi és Ipari Közlönye. Budapest, 1930. február 22. XXV. évfolyam 8. szám. p. 1. Forrás: Arcanum Digitális Tudománytár. Letöltés ideje: 2019. január 21.

⁷⁹⁴Lásd például: The Development of a Uniform International Tariff Nomenclature from 1853 to 1967. With Emphasis on the Brussels Tariff Nomenclature. United States Tariff Commission. Washington April 1968. p. 14.

- Az azonos anyagból készült áruk lehetőség szerinti egy vámtarifaszámba foglalása. Ezt az elvet alkalmazták olyan áruköröknél, ahol azonos nyersanyag vagy a kiinduló alapanyagból sokféle árut készítettek. Ilyenek pl.: műanyag, gumi, fémek stb.
- Egyes esetekben a kiszerelést, csomagolást is figyelembe vették, mint megkülönböztető tényező.

A nomenklátúra szerkezeti elemként ún.: Megjegyzéseket is tartalmazott (Note), amelyek a vámtarifáknak ma is elengedhetetlen részei. Ezek bizonyos áruk pontos besorolását segítik elő azzal, hogy részletes támpontokat adnak, hogyan kell őket osztályozni. Megfigyelhető az is, hogy a fő tételeken (vámtarifaszámokon) belül, további altételeket is létrehoztak, amely a fentiekben már említett alszámos bontásoknak felel meg.

A gazdasági és ipari fejlettségbeli különbségek miatt lényeges kérdés volt még az is, hogy a kialakított vámtarifát hogyan tudják az országok a saját igényeiknek megfelelően finomítani, formázni. Ennek kivitelezésében jelentős szerepet játszott az altételek/alszámos bontások létrehozása. Ugyanis a tervek szerint, a nomenklatúrát alkalmazó országok az áruosztályokon, árucsoportokon és a vámtarifaszámokon ugyan nem változtathatnak, azt mindenkinek egységesen kell átvenni saját vámtarifájába, azonban az egyes altételes bontások alkalmazása már sokkal rugalmasabb.

„Az altételek tekintetében a megegyezés az, hogy ezek csak korlátozottan kötelezőek, vagyis ha az államok részletezni akarják a főtételeket, a részletezést a bizottság által kidolgozott módon kell adniok, de mellőzhetik is a részletezést, viszont pedig akár autonóm utón, akár kereskedelmi szerződések útján tovább is mehetnek az altételek felbontásában.”⁷⁹⁵

A jelenleg alkalmazott nemzetközi vámtarifa, a korábban már említett HR nomenklátúra is hasonló rendszert követ. A 6 számjegyes HR kódok alkalmazása kötelező, azonban a szerződő feleket az egyezmény aláírása nem korlátozza abban, hogy a nemzeti tarifa- vagy statisztikai nomenklatúrájukban albontásokat (nemzeti alszámokat) hozzanak létre a HR-t követő szinten.⁷⁹⁶

6. A nomenklátúra sorsának alakulása

A nemzetközi nomenklátúra megalkotása tehát bonyolult folyamat volt. 1931-ben a Népszövetség „Vámtarifa-nomenklátúra egységesítésével foglalkozó szakértői albizottsága” befejezte vámtarifa nomenklátúra tervezetét. A tervezet alapvetően Genfi Nomenklátúra elnevezéssel került be a köztudatba, de az első megjelent verzió még koránt sem volt véglegesnek mondható, ekkor még a tagállamok kormányainak észrevételeihez nyitották meg.⁷⁹⁷ Az észrevételek alapján továbbalakították a

⁷⁹⁵ FERENCZI Izsó: *Nemzetközi vámnomenklátúra*. Közgazdasági Értesítő. A Magy. Kir. Kereskedelemügyi Minisztérium Kereskedelmi és Ipari Közlönye. Budapest, 1930. február 22. XXV. évfolyam 8. szám. p. 2. Forrás: Arcanum Digitális Tudománytár. Letöltés ideje: 2019. január 21.

⁷⁹⁶ HORVÁTHNÉ-ZSÁMBOKINÉ: *A Kombinált Nomenklátúra I. Jegyzet, munkafüzet és gyakorlókönyv*. Budapest, Rendőrtiszti Főiskola, 2011. p. 13.

⁷⁹⁷ The Harmonized System. A universal language for international trade 30 Years On. World Customs Organization, December 2018. pp. 6. <http://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/nomenclature/activities-and-programmes/30-years-hs/hs-compendium.pdf?db=web> Letöltés ideje: 2019. június 3.

nómenklatúrát, így a módosításokkal tökéletesíteni szándékozott vámtarifa 1937-ben készült el.⁷⁹⁸

Eredetileg az egységes nómenklatúra megszerkesztése öncélúnak látszott: a nemzetközi kereskedelem, a statisztika és a vámpolitika érdekei indokolták elkészítését. Később azonban a közös nómenklatúrának ez az öncélúságra nem állt már annyira előtérben, a Népszövetség úgy vélte, hogy a közös vámtarifa nómenklatúra, előfeltétel lévén hatékony eszköz lehet a vámvédelem valóságos mértékének összehasonlítására, a jövőbeli önkorlátozó kötelezettségek vállalására, elősegíti a vámok leépítését, és megakadályozza a vámvédelem túlburjánzását is.⁷⁹⁹

Az erőfeszítések ellenére az elkészült vámtarifa sorsa azonban nem tudott beteljesedni.

Az 1929-ben kitört világgazdasági válság miatt a Genfi Nómenklatúra a gyakorlatban már nem hozhatott eredményeket, mert az államok a kialakult gazdasági helyzet miatt ismét a vámvédelem felé fordultak. A több évig tartó kitaró munka azonban egyáltalán nem mondható eredménytelennek. Az akkor kialakított vámtarifa modern és hatékony árubesorolási struktúrájának kidolgozása nem volt hiábavaló, hiszen az európai országok vámtarifáinak fejlődésére is nagy hatást gyakorolt, de legfontosabb szerepének a később megvalósuló nemzetközi vámtarifa egyezmény alapjainak letétele tekinthető.

A Genfi Nómenklatúra kidolgozásánál jelentős szerepet betöltő Ferenczi Izsó már 1930-ban is így vélekedett:

„A nemzetközi összehasonlítás szempontjából fontos egységesítés érdekét a közös vámtarifa-nomenklatúra még akkor is szolgálja fogja, ha kötelező erőre nem emelkedik: alapul fogják venni új vámtarifák szerkesztésénél.”⁸⁰⁰

A gazdasági újjáépítés és a háború utáni időszakra jellemző nagyobb kereskedelmi szabadság iránti vágy, kedvező feltételeket teremtett a vámtarifák egységesítésére, és a nemzetközileg elismert közös nómenklatúra szükségessége ismét nyilvánvalóvá vált.⁸⁰¹ Így, a Genfi Nómenklatúra példáját követve ismét elkezdődhetett a közös vámnyelv, a nemzetközi vámtarifa kidolgozása. Az 1931-ben elfogadott és 1937-ben módosított Genfi Nómenklatúra tehát nem gazdasági, hanem éppen jogharmonizációs szempontból vált jelentős hatásúvá. Ugyanis ez a tarifa szolgált azután „Az áruk vámtarifában történő osztályozásáról” szóló, Brüsszelben, 1950. december 15-én megkötött egyezmény és az ezt módosító, Brüsszelben, 1955. június 1-jén aláírt jegyzőkönyv alapjául is.⁸⁰²

⁷⁹⁸ A Genfi Nómenklatúra 1931-es kiadásából részletek találhatóak a 4. sz. mellékletben.

⁷⁹⁹ Nemzeti Újság. 1930. február 11. 13. o. Forrás: Arcanum Digitális Tudománytár. Letöltés ideje: 2019. február 18.

⁸⁰⁰ FERENCZI Izsó: *Nemzetközi vámnomenklatúra*. Közgazdasági Értesítő. A Magy. Kir. Kereskedelemügyi Minisztérium Kereskedelmi és Ipari Közlönye. Budapest, 1930. február 22. XXV. évfolyam 8. szám. p. 3. Forrás: Arcanum Digitális Tudománytár. Letöltés ideje: 2019. január 21.

⁸⁰¹ GOTSCHLICH, Georg Dieter: *The World Wide Developments of International Customs Law*. 1988 Int'l Bus. L.J. 947 (1988) p. 955.

⁸⁰² PARDAVI László: *A globális gazdaság vámjogának alapkérdései. Különös tekintettel a preferenciális szerződésekre*. UNIVERSITAS–GYŐR Nonprofit Kft. Győr, 2015. p. 243.

7. Összegzés

A vámtarifa logikai alaprendszerének kialakítása hosszadalmas folyamat volt, és elmondható, hogy ennek a bonyolult árukódolási rendszernek a fejlődése a mai napig sem fejeződött be.⁸⁰³

A fejlődési folyamat során a XX. század elejére egyre erősebben körvonalazódott egy, a nemzetek által egységesen alkalmazható nómenklatúra létrehozásának szükségessége, amelynek megalkotásában az első jelentősebb lépést a Genfi Nómenklatúra jelentette. A világszerte alkalmazható egységes árubesorolási rendszerek kialakításának igénye elsősorban azért merült fel, mert a kereskedelemi forgalom növekvő tendenciájával párhuzamosan egyre erősebben mutatkoztak meg az eltérő vámtarifákból, áruosztályozási- és statisztikai rendszerekből adódó problémák. Szükségessé vált tehát mind vámpolitikai mind kereskedelempolitikai szempontból egy olyan nómenklatúra rendszer létrehozása, amellyel az eltérő áruosztályozásból adódó ellentétek kiküszöbölhetők, és amely a külkereskedelmi statisztika szempontjából is hatékonyan alkalmazható. E törekvések egyik legfontosabb állomásának tekinthető az 1927 májusában tartott genfi világgazdasági konferencia, amely az alapjait fektette le a mai modern nemzetközi áruosztályozási rendszereknek. A konferencián megfogalmazott célok eredményeként létrehozott Genfi Nómenklatúra ugyan a történelmi események sodrásában elmerült, nem válhatott valódi nemzetközi nómenklatúrává, azonban jelentősége a vámtarifák fejlődéstörténetében vitathatatlan.

Felhasznált irodalom

- [1] ASAKURA, 2003; NAKAGAWA 2011 Idézi: ESCAITH, Hubert: *Past and present issues in trade statistics*. An insider's view, Revue de l'OFCE, vol. 140, no. 4, 2015, pp. 43-45.
- [2] FERENCZI Izsó: *Nemzetközi vámnomenklatura*. Közgazdasági Értesítő. A Magy. Kir. Kereskedelemügyi Minisztérium Kereskedelmi és Ipari Közlönye. Budapest, 1930. február 22. XXV. évfolyam 8. szám. pp. 1-3. Forrás: Arcanum Digitális Tudománytár. Letöltés ideje: 2019. január 21.
- [3] GOTSCHLICH, Georg Dieter: *The World Wide Developments of International Customs Law*. 1988 Int'l Bus. L.J. 947 (1988) pp. 954-955.
- [4] HORVÁTHNÉ-ZSÁMBOKINÉ: *A Kombinált Nómenklatúra I. Jegyzet, munkafüzet és gyakorlókönyv*. Budapest, Rendőrtiszti Főiskola, 2011., pp. 13.
- [5] MIKLÓSI Endréné: *A Harmonizált Áruleíró és Kódrendszer a nemzetközi kereskedelem segítője*. In: Kereskedelmi Szemle 1993. pp. 40-41. Forrás: Arcanum Digitális Tudománytár. Letöltés ideje: 2019. június 19.
- [6] Nemzeti Újság. 1930. február 11. p. 13. Forrás: Arcanum Digitális Tudománytár. Letöltés ideje: 2019. február 18.
- [7] PARDAVI László: *A globális gazdaság vámjogának alapkérdései. Különös tekintettel a preferenciális szerződésekre*. UNIVERSITAS–GYŐR Nonprofit Kft. Győr, 2015. pp. 52.,243.
- [8] Pénzügyi Közlöny 1882. május 28. Forrás: Arcanum Digitális Tudománytár. Letöltés ideje: 2019. június 28.

⁸⁰³ ZSÁMBOKINÉ Ficskovszky Ágnes: *Innováció és elektronizáció az áruosztályozásban*. In: CZENE POLGÁR - ZSÁMBOKINÉ (szerk.): *Innováció, elektronizáció, tudásmenedzsment*. Tanulmánykötet MRTT-VPT, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-80567-3-1. 269-296. p.255.

- [9] The Harmonized System A universal language for international trade 30 Years On. World Customs Organization, December 2018. pp. 6. <http://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/nomenclature/activities-and-programmes/30-years-hs/hs-compendium.pdf?db=web> Letöltés ideje: 2019. június 3.
- [10] RUNCIMAN, W. Leslie: *The World Economic Conference at Geneva*. The Economic Journal, Vol. 37, No. 147 (Sep., 1927), p. 469.
- [11] ZSÁMBOKINÉ Ficskovszky Ágnes: *Innováció és elektronizáció az áruosztályozásban*. In: CZENE POLGÁR Viktória - ZSÁMBOKINÉ Ficskovszky Ágnes (szerk.): *Innováció, elektronizáció, tudásmenedzsment*. Tanulmánykötet MRTT-VPT, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-80567-3-1. 269-296. p. 255.

Egyéb források:

- [12] 1878. évi XXI. törvénycikk az osztrák-magyar vámterület általános vámtarifájáról. <https://net.jogtar.hu/ezer-ev-torveny?docid=87800021.TV&searchUrl=/ezer-ev-torvenyei%3Fpagenum%3D30> Letöltés ideje: 2019. június 27.
- [13] https://biblio-archive.unog.ch/Dateien/CouncilMSD/C-921-M-486-1931-II-B-VOL1_EN.pdf. Letöltés ideje: 2019. február 21.
- [14] <http://www.wcoomd.org>

Mellékletek jegyzéke

- 1. sz. melléklet:** Részletek az 1878. évi XXI. törvénycikkkel életbe lépett Osztrák-Magyar Monarchia 1878-as vámtarifájából.
- 2. sz. melléklet:** Példák az altételes bontásokra az 1882. évi Osztrák-Magyar Vámtarifában, az 1931-es Genfi Nomenklatúrában és a jelenleg alkalmazott HR Nomenklatúrában.
- 3. sz. melléklet:** Részletek az 1882. évi XVI. törvénycikkkel életbe lépett Osztrák-Magyar Monarchia 1882-es vámtarifájából.
- 4. sz. melléklet:** Részletek a Genfi Nomenklatúra 1931. évi kiadásából.

Lektorálta: Zsitnyánszky Lilla

Diplomierte Zollexpertin,

Ernst&Young GmbH, Frankfurt am Main,

Deutschland

lilla.zsitnyanszky@de.ey.com

»»»»

1. sz. melléklet
Részletek az 1878. évi XXI. törvénycikkkel életbe lépett Osztrák-Magyar Monarchia
1878-as vámtarifájából.⁸⁰⁴

Magyar joganyagok - 1878. évi XXI. törvénycikk - az osztrák-magyar vámterület által 1. oldal

1878. évi XXI. törvénycikk

az osztrák-magyar vámterület általános vámtarifájáról¹

I. CZIKK

Jelen törvény határozatait az osztrák-magyar monarchia közös vám- és kereskedelmi területére nézve érvényesek, de a vámküzetekre, valamint Dalmácia királyságának külön vámterületére nem szólnak.

II. CZIKK

Minden áru, mely nincs határozottan vámmentesnek nyilvánítva, a bevitelnél vámköteles s azt a vámdíjat fizeti, melyet a mellékelt vámtarifa azon vámtétele szab, a mely alá az áru tartozik.

A hol a vámtarifa egyenesen mást nem határoz, a fogyasztási adó alá vetett tárgyak, az e részben fennálló törvényes határozatok értelmében, még az állami, tartományi, vagy községi belső fogyasztási illetékeket és pótlékokat is fizetik.

Az áruk átvitelénél vámdíj nem fizetendő.

A kivitelnél csakis a mellékelt kiviteli vámtarifában említett tárgyak esnek az ott előszabott vámdíj alá.

III. CZIKK

A mely áruk oly államokból jönnek, hol az osztrák és magyar hajók, vagy az osztrák-magyar monarchiából érkező áruk más államokéinál kedvezőtlenebb bánásmódban részesülnek, a bevitelnél a vámtarifában megállapított vámon felül még ennek 10 százalékát, és ha a tarifa szerint vámmentesek, az áru kereskedelmi értékétől rendeleti uton megállapítandó 5 százaléknyi specificus vámot fizetnek.

A kormány felhatalmaztatik annak rendeleti uton való kivételes megállapítására, hogy az ily intézkedés csak egyes áruosztályokra találjon alkalmazást, vagy hogy egyes áruosztályok azon intézkedés alól kivéve maradjanak.

IV. CZIKK

Rendeleti uton kibocsátandó betűsoros árulajstrom fogja az egyes árukak a vámtarifa illető tételeibe való részletes beosztását, a vámtarifa szó szerinti szövege és értelme szerint megállapítani: ezen árulajstrom szükség esetében kiegészíthető és módosítható.

Hasonló uton sorolhatók, alkatrészeikre és rendeltetésükre való tekintettel, más vámtétel alá az ujonnan forgalomba jövő vegyészeti tárgyak, melyek különben, mint a tarifában különösen meg nem nevezettek, a 64. e) 3. tétel alá esnének.

¹ Szentesítve: 1878. évi VI. 27. Kihirdetve: az országgyűlés mindkét házában 1878. VI. 28.

⁸⁰⁴ [11] 1878. évi XXI. törvénycikk az osztrák-magyar vámterület általános vámtarifájáról.
<https://net.jogtar.hu/ezet-ev-torveny?docid=87800021.TV&searchUrl=/ezet-ev-torvenyei%3Fpagenum%3D30> Letöltés ideje: 2019. június 27.

Az osztrák-magyar vámterület általános vámtarifája

Osz. tály	Sza- kasz	Az áru megnevezése
--------------	--------------	--------------------

BEVITELI VÁMTARIFA

- I *Gyarmatárúk és déli gyümölcs:*
- 1 Kákáo
 - 2 Kávé
 - 3 Fűszerek
 - 4 Déli gyümölcsök
 - 5 Thea
 - 6 Czukor.
- II 7 *Dohány és dohánygyártmányok.*
- III *Kerti és mezei termények:*
- 8 Gabona, hüvelyesek, rizs, liszt és őrlemények
 - 9 Növények, és (más szakaszokban föl nem említett) növényrészek.
- IV *Állatok és (más szakaszokban elő nem forduló) állati termények:*
- 10 Halak, kagylós és más vízi állatok
 - 11 Vágó- és igásmarha
 - 12 Vad, szárnyas és más állatok
 - 13 Nyers bőrök
 - 14 Haj, szőr, sörte és toll
 - 15 Hús, viasz, sajt, méz és (más szakaszokban nem foglalt) állati termékek.
- V *Zsiradék és zsiros olajok:*
- 16 Zsiradék
 - 17 Zsiros olajok.
- VI *Italok és eledelek:*
- 18 Sör és méhsör
 - 19 Eczet
 - 20 Égetett szeszes folyadékok
 - 21 Bor és mesterséges borok
 - 22 Eledelek.
- VII *Tüzelő-, építő- és műanyagok:*
- 23 Fa, szén és tőzeg
 - 24 Esztergályos- és faragóanyagok
 - 25 Ásványok.
- Gyógyszer-, illatszer-, festő- és cserzőanyagok, mézgák és gyanták:*
- VIII
- 26 Gyógyszer- és illatszeranyagok
 - 27 Festő és cserző anyagok
 - 28 Mézgák.

Ellenben egyéb leltári tárgyak, valamint a gőzhajók gőzgépei külön vámozás alá esnek.

Jegyzet

a XV. osztályhoz.

Kézi kocsi és kézi szán, továbbá játékszernek való hajó, kocsi és szán, kocsi-, szán- és hajóminták, valamint egyes kocsi- és hajórészek úgy vámozandók, mint azon anyagból készült árúk, melyekből valók.

XVI. Mű- és hangszerek, gépek és apró árúk

Sza- kasz	Az árú megnevezése	Vám-	Vám		Göngysúly, a teljsúly százalékaiban kifejezve
			frt	kr	

59 Mű és hangszerek bármily anyagból:

a) csillagászati, mennyiségtani, optikai műszerek (a foglalt szemüvegek és színházi látcsövek kivételével), természettani műszerek; laboratoriumok számára való vegytani műszerek; sebészeti műszerek

100 vámr
klgr.

b) hangszerek

100 10.-
klgr.

23 ládákban és
hordókban
9 zsákfélékben

60 Gépek és géprészek

fából vagy ezüstözetlen és aranyozatlan nemtelen fémből, egyéb anyagokból készült mellékreszkekkel kapcsolatban is, a mennyiben ez utóbbiak a 61. a) és 61. b) 1. vámtétele alá nem tartoznak: és pedig, ha a súly szerint túlnyomó bennök:

a) fa

100 2.-
klgr.

b) öntött vas

100 2.
klgr. 70

c) kovácsolt vas vagy aczél

100 4.-
klgr.

d) egyéb nemtelen fém

100 8.-
klgr.

13 ládákban és
hordókban
8 félládákban
6 kosarakban
4 zsákfélékben v.
farámában

2. sz. melléklet

Példák az altételes bontásokra az 1882. évi Osztrák-Magyar Vámtarifában, az 1931-es Genfi Nomenklatúrában és a jelenleg alkalmazott HR Nomenklatúrában.

Az 1882. Osztrák-Magyar vámtarifa
(Az altételes bontások betűkkel jelölve)
ltételes bontások betűkkel

Behozatali vámtarifa.

I. Gyarmatárúk.		100 kilogram
		frt. kr.
1. Kákáobab és kákáohüvely		24 —
Jegyzet. A tengeren való behozatalnál		20 —
2. Kávész:		
a) nyers		40 —
Jegyzet. A tengeren való behozatalnál		37 —
b) pörkölt		50 —
3. Thea		100 —
Jegyzet. A tengeren való behozatalnál		90 —
II. Fűszerek.		
4. Bors (a hosszúbors, paprika és fehérbors, törött bors- hulladék is), szegfűbors (piment), gyömbér		24 —
5. Mindennemű fahéj		40 —
6. Csillagos-ánizs (bábian), szegfűszeg (a magszegfű is), szerecsendió-virág (macis), szerecsendió héjban		60 —
7. Szerecsendió héj nélkül		80 —
8. Kardamom, sáfrány, vanília		120 —
Jegyzet. A 4—8. számokban foglalt árúk a tengeren való beho- taluknál 5 frttal kisebb vám alá esnek.		

⁸⁰⁵ Pénzügyi Közlöny 1882. május 28. Forrás: Arcanum Digitális Tudománytár. Letöltés ideje: 2019. június 28.

A Genfi Nomenklátúra 1931.
(Az altételes bontások betűkkel
jelölve)

— 19 —

59.—APPLES, PEARS AND QUINCES.

60.—STONE FRUIT :

- a. Apricots and peaches.
- b. Cherries.
- c. Plums.
- d. Others.

61.—OTHER EDIBLE FRUIT, FRESH :

- a. Strawberries, whortleberries, currants and gooseberries, raspberries and other berries.
- b. Unspecified, including melons.

62.—FRUIT SPECIFIED UNDER ITEMS 59 TO 61, DRIED, WHETHER OR NOT CUT IN PIECES OR SLICED :

- a. Apples and pears.
- b. Prunes.
- c. Others.

CHAPTER 9.

COFFEE, TEA AND SPICES.

63.—COFFEE :

- a. Not roasted.
- b. Roasted, including ground.

Note.—*Husks, waste and pellicles of coffee and coffee with the caffeine removed come under Item 63.*

64.—TEA.

65.—PEPPER AND ALLSPICE (PIMENTO), WHETHER GROUND OR NOT :

- a. Pepper.
- b. Paprika (capsicum).
- c. Other piments.

66.—VANILLA.

67.—OTHER SPICES :

- a. Cinnamon and cinnamon-tree flowers.
- b. Cloves and clove stems.
- c. Nutmeg and mace.
- d. Unspecified.

Notes.—1. *White cinnamon and clove bark are not included under Item 67a.*

2. *Item 67d includes ginger, saffron, amomums and cardamoms, dried laurel leaves and thyme, and other spices not elsewhere specified.*

CHAPTER 10.

CEREALS.

68.—WHEAT, SPELT AND MESLIN.

69.—RYE.

806

A jelenlegi HR Nomenklatúra
(Az altételes bontások számjegyekkel jelölve)

Chapter 9

Coffee, tea, maté and spices

Notes.

1.- Mixtures of the products of headings 09.04 to 09.10 are to be classified as follows :

- (a) Mixtures of two or more of the products of the same heading are to be classified in that heading;
- (b) Mixtures of two or more of the products of different headings are to be classified in heading 09.10.

The addition of other substances to the products of headings 09.04 to 09.10 (or to the mixtures referred to in paragraph (a) or (b) above) shall not affect their classification provided the resulting mixtures retain the essential character of the goods of those headings. Otherwise such mixtures are not classified in this Chapter; those constituting mixed condiments or mixed seasonings are classified in heading 21.03.

2.- This Chapter does not cover Cubeb pepper (*Piper cubeba*) or other products of heading 12.11.

Heading	H.S. Code	
09.01		Coffee, whether or not roasted or decaffeinated; coffee husks and skins; coffee substitutes containing coffee in any proportion.
		- Coffee, not roasted :
	0901.11	-- Not decaffeinated
	0901.12	-- Decaffeinated
		- Coffee roasted :
	0901.21	-- Not decaffeinated
	0901.22	-- Decaffeinated
	0901.90	- Other
09.02		Tea, whether or not flavoured.
	0902.10	- Green tea (not fermented) in immediate packings of a content not exceeding 3 kg
	0902.20	- Other green tea (not fermented)
	0902.30	- Black tea (fermented) and partly fermented tea, in immediate packings of a content not exceeding 3 kg
	0902.40	- Other black tea (fermented) and other partly fermented tea
09.03	0903.00	Maté.
09.04		Pepper of the genus <i>Piper</i>; dried or crushed or ground fruits of the genus <i>Capsicum</i> or of the genus <i>Pimenta</i>.
		- Pepper :
	0904.11	-- Neither crushed nor ground
	0904.12	-- Crushed or ground
		- Fruits of the genus <i>Capsicum</i> or of the genus <i>Pimenta</i> :
	0904.21	-- Dried, neither crushed nor ground
	0904.22	-- Crushed or ground

3 sz. melléklet
Részletek az 1882. évi XVI. törvénycikkkel életbe lépett Osztrák-Magyar Monarchia
1882-es vámtarifájából.

1882. évi folyam.

PÉNZÜGYI KÖZLÖNY

A MAGYAR KIRÁLYI

PÉNZÜGYMINISZTERIUM ALÁ RENDELT HATÓSÁGOK, HIVATALOK ÉS KÖZEK
SZÁMÁRA.

22. szám. KIADJA: A M. K. PÉNZÜGYMINISZTERIUM. 1882. május 28.

Tartalom. Közzetett adók és államegyedáruságok. 1882. évi XVI. törvénycikk az osztrák-magyar vámterület általános vámtarifájáról. — Az osztrák-magyar vámterület általános vámtarifájának végrehajtása.

Közzetett adók és államegyedáruságok.

MI ELSŐ FERENCZ JÓZSEF,

Isten kegyelméből Austriai Császár, Csehország Királya
stb., és Magyarország Apostoli Királya.

Kedvelt Magyarországnak és társországai hű főrendei és képviselői közös egyetértéssel a következő törvénycikket terjesztették szentesítés végett Felségünk elé:

1882. évi XVI. törvénycikk

az osztrák-magyar vámterület általános vámtarifájáról.

I. cikk.

Jelen törvény határozatai az osztrák-magyar monarchia közös vám- és kereskedelmi területére nézve érvényesek, de a vámkülzetekre nem szólnak.

II. cikk.

Minden árú, mely nincs határozottan vámmentesnek nyilvánítva, a behozatalnál vámköteles s azt a vámdíjat fizeti, melyet arra a mellékelt behozatali vámtarifa azon száma szab, a mely alá az árú tartozik.

A hol a vámtarifa egyenesen mást nem határoz, a fogyasztási adó alá vetett tárgyak az e részben fennálló törvényes határozatok értelmében még az állami, tartományi, vagy községi belső fogyasztási illetékeket és pótlékokat is fizetik.

Az árúk átvitelénél vámdíj nem fizetendő.

A kivitelnél csakis a mellékelt kiviteli vámtarifában említett tárgyak esnek az ott megállapított vámdíj alá.

37

Á t n é z e t.

I. RÉSZ.

Behozatal.

Osztály.	Tarifaszám.
I. Gyarmatárúk	1— 3
II. Fűszerek	4— 8
III. Déli gyümölcs	9— 16
IV. Czukor	17— 20
V. Dohány	21— 22
VI. Gabona és hüvelyesek; liszt és őrlemények; rizs	23— 28
VII. Főzelék, gyümölcs, növények és növényrészek	29— 38
VIII. Vágó- és igásmarha	39— 49
IX. Más állatok	50— 53
X. Állati termékek	54— 64
XI. Zsiradékok	65— 71
XII. Zsíros olajok	72— 74
XIII. Italok	75— 79
XIV. Eledelek	80— 93
XV. Fa, szén és tőzeg	94— 96
XVI. Esztergályos- és faragó-anyagok	97—101
XVII. Ásványok	102—103
XVIII. Gyógyszer- és illatszer-anyagok	104—108
XIX. Festő- és cserző-anyagok	109—113
XX. Mézgák és gyanták	114—118
XXI. Kőolaj, ásványolajok, továbbá barnaszén- és szénpala- kátrány	119—121
XXII. Pamut, pamutfonalak és pamutárúk	122—135
XXIII. Len, kender, juta és egyéb külön meg nem nevezett növényi fonó-anyag, az ezekből készült fonalak és árúk	136—151

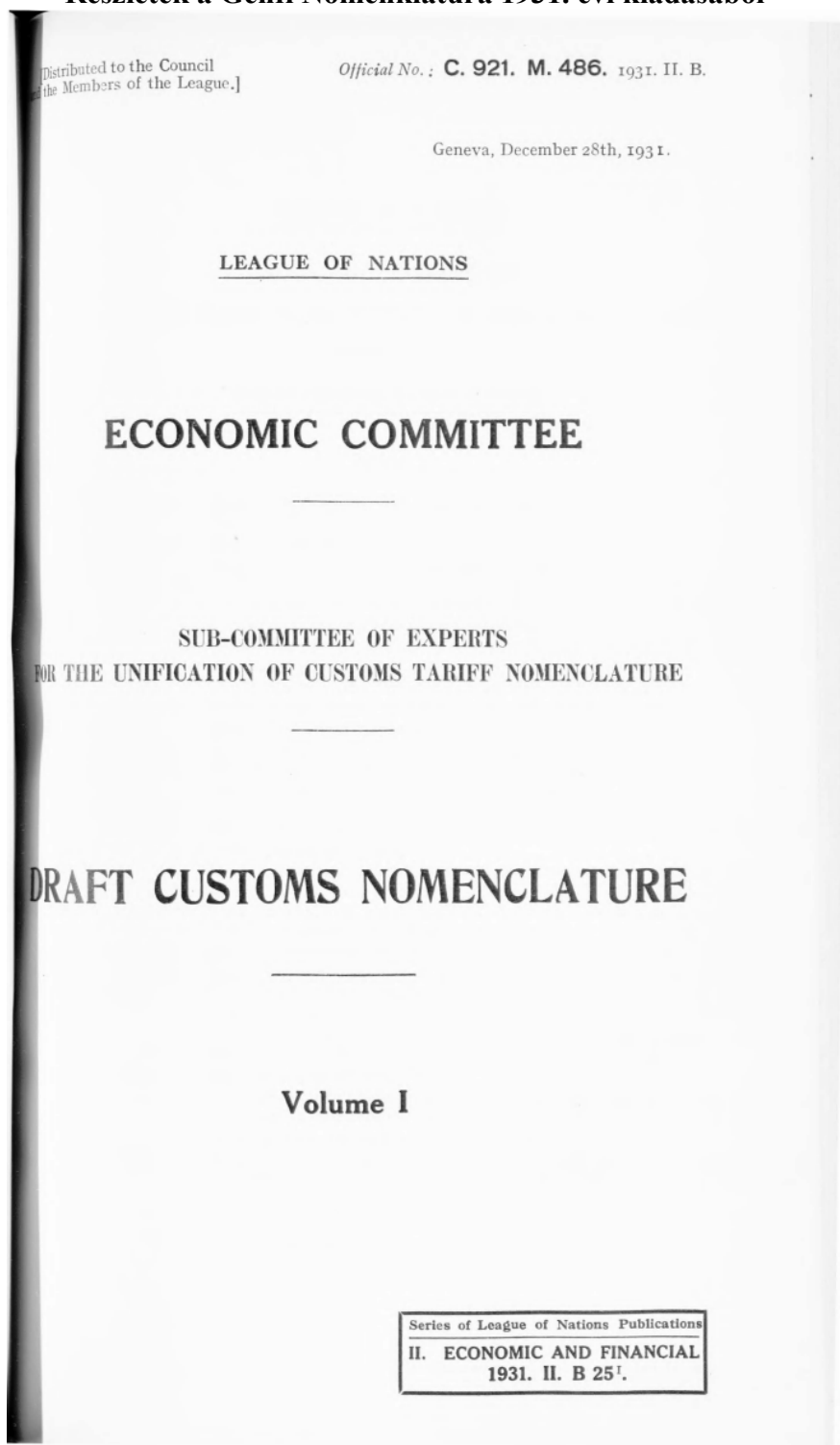
VII. Főzelék, gyümölcs, növények és növényrészek.

Főzelék és gyümölcs:	100 kilogram
	frt kr
29. Fris szőlő (étkezésre való); ananász	5 —
30. Száraz dió és mogyoró, dióbél és mogyoróbél	2 50
31. Fris, finom főzelék	2 50
32. Külön meg nem nevezett főzelék és gyümölcs:	
a) fris állapotban	vámmentes.
b) szárítva vagy elkészítve (aszalva, sajtolva, összevagdálva, porrá törve vagy más módon aprítva, sózva vagy hordókban ecetbe rakva, cukor nélkül befőzött gyümölcsíz)	2 50
Jegyzet. Főzelék és gyümölcs szelenczékbe, palaczkokba és effélékbe légmentesen elzárva, vagy máskép, mint a felsorolt módokon elkészítve, finom eledelnek (92. illetőleg 93. sz.) tekintendők.	
Növények és növényrészek:	
33. Olajmag	— 50
34. Ánizs, koriander, édes kömény, kömény, lóhermag, mustármag (az őrlött mustár is hordókban) külön meg nem neve- zett magvak, szárított katánggyökér (nem pörkölve)	— 50
35. Élő növények, diszítésre való lemetszett virágok és levelek, fris állapotban	1 50
36. Külön meg nem nevezett növények és növényrészek, fris állapotban; gabona kévékben, hüvelyesek szárazul, takács- mácsonya, háncs, tengeri fű, káka, szalma, széna, alom	vámmentes
37. Külön meg nem nevezett növények és növényrészek, szárítva vagy elkészítve (porrá törve vagy máskép aprítva vagy festve)	2 50
38. Komló, komlóliszt (lupulin)	10 —

VIII. Vágó- és igásmarha.

	darab
39. Ökör	10 —
40. Bika	4 —
41. Tehén	3 —
42. Fiatal marha (tinó és üsző)	2 —
43. Borjú	1 —

4 sz. melléklet
Részletek a Genfi Nómenklatúra 1931. évi kiadásából⁸⁰⁹

⁸⁰⁹ Forrás: https://biblio-archiv.unog.ch/Dateien/CouncilMSD/C-921-M-486-1931-II-B-VOL1_EN.pdf .
Letöltés ideje: 2019. február 21.

First Part

DRAFT CUSTOMS NOMENCLATURE

SECTION I.

LIVE ANIMALS AND PRODUCTS OF THE ANIMAL KINGDOM.

	Page
Chapter 1.—Live Animals (except Fish, Crustaceans and Molluscs)	13
" 2.—Meat	14
" 3.—Fish, Crustaceans and Molluscs	14
" 4.—Milk and Dairy Products; Eggs and Honey	15
" 5.—Raw Materials and Other Raw Products of Animal Origin	15

SECTION II.

PRODUCTS OF THE VEGETABLE KINGDOM.

Chapter 6.—Live Plants and Products of Floriculture	17
" 7.—Alimentary Vegetables, Plants, Roots and Tubers	17
" 8.—Edible Fruits	18
" 9.—Coffee, Tea and Spices	19
" 10.—Cereals	19
" 11.—Milling Products; Malt; Starch and Fecula	20
" 12.—Oil Seeds and Oleaginous Fruits; Various Grains, Seeds and Fruits; Industrial and Medicinal Plants; Straw and Fodder	21
" 13.—Raw Materials for Dyeing and Tanning; Gums, Resins and Other Vegetable Saps and Juices	21
" 14.—Materials for Plaiting and Carving; Other Raw Materials and Raw Products of Vegetable Origin	22

SECTION III.

FATTY SUBSTANCES, GREASES, OILS AND PRODUCTS OF THEIR DECOMPOSITION;
PREPARED ALIMENTARY FATS; WAXES OF ANIMAL OR VEGETABLE
ORIGIN.

Chapter 15.—Fatty Substances, Greases, Oils and Products of their Decomposition; Prepared Alimentary Fats, Waxes of Animal or Vegetable Origin	23
---	----

SECTION IV.

PRODUCTS OF THE FOOD-PREPARING INDUSTRIES; BEVERAGES,
ALCOHOLIC LIQUORS AND VINEGARS; TOBACCO.

Chapter 16.—Preparations of Meat, of Fish, of Crustaceans and of Molluscs	25
" 17.—Sugars and Confectionery	25
" 18.—Cocoa and Preparations thereof	26
" 19.—Preparations with a Basis of Flour or Fecula	26
" 20.—Preparations of Vegetables, Pot-Herbs, Fruits and Other Plants or Parts of Plants	26
" 21.—Miscellaneous Alimentary Preparations	27
" 22.—Beverages, Alcoholic Liquors and Vinegars	27
" 23.—Residues and Waste from the Food-Preparing Industries	28
" 24.—Tobacco	28

SECTION V.

MINERAL PRODUCTS.

Chapter 25.—Earths and Stones; Limes and Cements	29
" 26.—Ores, Slag and Ash	30
" 27.—Mineral Fuel, Mineral Oils and Bituminous Substances; Products of the Distillation thereof	30

CHAPTER 2.

MEAT.

13.—BUTCHER'S MEAT :

a. Of bovine animals :

- 1—*Fresh or preserved by cold storage (chilled) ;*
2—*Frozen.*

b. Mutton and lamb :

- 1—*Fresh or preserved by cold storage (chilled) ;*
2—*Frozen.*

c. Pork, excluding bacon.

d. Horseflesh, goat flesh and other.

Note.—Item 13 also includes slaughtered animals and their internal organs separately imported.

14.—DEAD POULTRY.

Note.—Fresh poultry liver is included under this item.

15. DEAD GAME :

- a. Ground game.
b. Feathered game.

16. OTHER FRESH, CHILLED OR FROZEN MEAT, EXCLUDING BACON.

17.—BACON :

- a. Fresh.
b. Salted, dried, smoked, or otherwise simply prepared.

18.—MEAT, SALTED, DRIED, SMOKED, COOKED, OR OTHERWISE SIMPLY PREPARED :

- a. Ham.
b. Other.

Note.—Meat imported in tins, terrines, crusts, or in hermetically sealed receptacles is not included under Item 18.

CHAPTER 3.

FISH, CRUSTACEANS AND MOLLUSCS.

19.—FISH, FRESH (DEAD OR ALIVE) OR PRESERVED FRESH BY SOME FRIGORIFIC PROCESS :

- a. Fresh-water fish.
b. Sea fish.

20.—FISH, SIMPLY SALTED, DRIED OR SMOKED :

- a. Herring.
b. Other.

Note.—Fish imported in hermetically sealed receptacles is not included under Item 20.

- 426.—CARDBOARD AND PAPER CUT OUT FOR A PARTICULAR PURPOSE, NOT SPECIFIED ELSEWHERE :
- a. In strips not more than 15 cm. wide.
 - b. Square or rectangular, the plain sheets (not folded) having no side exceeding 36 cm.
 - c. Other shapes.
- 427.—CIGARETTE PAPER :
- a. In strips.
 - b. Cut to shape, in booklets or tubes.
- 428.—ENVELOPES OF ALL SIZES, NOTEPAPER, CORRESPONDENCE CARDS WITH THEIR ENVELOPES, IN BOXES, PACKETS, ETC., OF CARDBOARD OR PAPER.
- 429.—PAPER BAGS, SACKS, CORNETS AND POUCHES.
- 430.—BOXES, CASES AND CASKETS OF CARDBOARD OR PAPER :
- a. Not combined with other materials :
 - 1—*Folding boxes, mounted or not ;*
 - 2—*Other.*
 - b. Combined with other materials.
- 431.—COPYBOOKS, REGISTERS, NOTEBOOKS, WRITING-BLOCKS, MEMORANDUM BOOKS, ALBUMS, PASSE-PARTOUTS, BLOTTERS, LETTER-RACKS, COVERS FOR BOOKS AND SIMILAR ARTICLES, OF CARDBOARD OR PAPER, EVEN COMBINED WITH OTHER MATERIALS.
- 432.—BOBBINS AND TUBES OF CARDBOARD OR PAPER, PERFORATED OR NOT, FOR SPINNING AND WEAVING.
- 433.—STAMPED WARES OF CARDBOARD OR PAPER, SUCH AS SHOEMAKING ACCESSORIES, PLATES, TRAYS, POTS, COVERS, TUMBLERS, ETC.
- 434.—WARES OF *papier-mâché*, *carton-pierre*, VULCANISED AND SIMILAR CARDBOARD, NOT SPECIFIED ELSEWHERE.
- 435.—WARES OF CARDBOARD OR PAPER, NOT ELSEWHERE SPECIFIED OR INCLUDED :
- a. Perforated cardboard or paper for Jacquard and similar machines.
 - b. Paper lace and embroidery.
 - c. Paper table-cloths and serviettes.
 - d. Other.

Notes.—1. *Where a distinction is drawn between wares of cardboard or paper not combined with other materials, and those combined with other materials, the distinction will not apply to the following : clasps, fastenings, corner-pieces, eyelets, textile threads, strings and other small accessories necessary for the make of the article or for facilitating its use, and not partaking of the character of ornament.*

2. *Items 427 to 435 also comprise articles of the kind in question with printed matter or designs, in black or colours or dry printing, of whatever kind or nature.*

CHAPTER 45.

BOOKSELLERS' WARES AND PRODUCTS OF THE GRAPHIC ARTS.

- 436.—BOOKSELLERS' WARES NOT ELSEWHERE SPECIFIED OR INCLUDED :
- a. Printed books, illustrated or not, in sheets, sewn or bound.
 - b. Newspapers and periodicals, illustrated or not.
 - c. Geographical, nautical and astronomical charts and cartographic works ; plans of all kinds.
 - d. Music, printed or engraved.